

Митяй О.В., к.е.н., доцент

кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Умови ринкової економіки висувають ряд жорстких вимог сучасним сільськогосподарським підприємствам, обумовлюючи тим самим необхідність їх адаптації в напрямку забезпечення високого рівня економічної безпеки. Процеси глобалізації та європейської інтеграції вимагають внесення кардинальних змін в процес формування економічної безпеки та впровадження заходів щодо її забезпечення. Першочергову роль в забезпеченні економічної безпеки сільськогосподарських підприємств в умовах сьогодення відіграють інноваційно-інвестиційні перетворення, які орієнтовані на підтримку високотехнологічного сільськогосподарського виробництва.

Дослідженням теоретико-методичних та практичних питань інноваційного розвитку сільгосппідприємств займалися такі вітчизняні вчені-економісти як: В. Амбросов, С. Володін, М. Зубець, М. Корецький, М. Малік, В. Месель-Веселяк, Г. Підлісецький, П. Саблук та ін.

Поряд з тим, ряд питань підвищення ефективності господарської діяльності підприємств агробізнесу за рахунок впровадження інновацій залишаються недостатньо вивченими, що ще раз підкреслює актуальність теми дослідження.

Сільське господарство відіграє визначну роль у забезпеченні продовольчої безпеки держави. Продовольча безпека – це захищеність життєво важливих інтересів людей, що полягає у гарантованому державою безперешкодному економічному доступі до продуктів харчування з метою

підтримки їх нормальної життєдіяльності.

Інноваційна безпека аграрної галузі передбачає забезпечення конкурентоспроможності аграрної продукції за рахунок впровадження розробок вітчизняної науки в галузі селекції, насінництва, зберігання, транспортування аграрної продукції тощо. Н.А. Кулагіна виділяє наступні групи інновацій: селекційно-генетичні, виробничі-технологічні, організаційно-управлінські та соціоекологічні [1, с. 66].

Впровадження інновацій дасть можливість підвищити ефективність сільськогосподарського виробництва, забезпечивши тим самим економічну безпеку кожному суб'єкту господарювання, що в кінцевому підсумку забезпечить продовольчу безпеку держави. Під інноваціями в сільському господарстві ми розуміємо не лише використання сучасної техніки та технологій виробництва, інновації стосуються і нових методів виробництва, впровадження управлінських та інформаційних технологій.

Одним із найпрогресивніших віянь сучасної науки є розвиток і впровадження екологічно орієнтованих систем сільського господарства. Державною цільовою програмою розвитку українського села на період до 2015 року заплановано довести обсяг частки органічної продукції у загальному обсязі валової продукції сільського господарства до 10 % [2]. Проте, спрямовуючи аграрну галузь на виробництво екологічно чистої продукції необхідно пам'ятати про те, що інвестиції в нові методи виробництва окупаються за рахунок високої ціни на продукцію, а отже значна частина населення не зможе стати споживачами такої продукції через низький рівень доходів.

Для забезпечення інноваційного розвитку аграрної сфери необхідна наявність двох складових – ресурсної та інституційної. Ресурсна складова включає фінансове, кадрове, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення. До складу інституційної входить нормативно-правове, організаційно-економічне, інфраструктурне та наукове забезпечення [3]. Інноваційна безпека аграрної сфери полягає перш за все в наукових

дослідження та рівні впровадження їх у виробництво. Відповідно до цих складових необхідно і будувати інноваційну політику, що включатиме два основних напрями – розвиток наукових досліджень в агропромисловій сфері та ефективне використання їх результатів у виробництві.

Таким чином, важливим фактором забезпечення ефективності функціонування аграрного комплексу повинна стати науково-обґрунтована та затверджена на державному рівні стратегія інноваційного розвитку. Суть даної стратегії повинна полягати у тому, щоб за рахунок активізації інноваційної діяльності підвищити рівень економічної ефективності виробництва та забезпечити конкурентоспроможність національного товаровиробника на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Перспективи розвитку сільськогосподарського виробництва нерозривно пов'язані з економічним ростом даного сектора економіки, що значною мірою визначається інтенсивністю інноваційної діяльності та її результативністю. Таким чином, аграрний сектор на сьогоднішній день потребує значних капітальних вкладень для забезпечення його динамічного розвитку.

Література:

1. Кулагина Н.А. Показатели оценки инновационной безопасности агропромышленного комплекса /Н.А. Кулагина // Экономика и управление, 2012. - №4(89). – С. 66-69.

2. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року від 19.09.2007 р. № 1158. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

3. Ширма В.В. Інновації як фактор розвитку аграрного сектора / В.В. Ширма // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.znau.edu.ua/visnik/2012_2_2/175.pdf